

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 4. kesäkuuta 2020
(OR. en)

8566/20

SOC 388
EMPL 306
SAN 183
EDUC 243
ECOFIN 472

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	ST 8324/20
Asia:	Ehdotus neuvoston päätelmiksi aiheesta "Väestönkehityksen haasteet – tulevat toimet"

1. Pysyvien edustajien komitea pääsi kokouksessaan 3. kesäkuuta 2020 yhteisymmärrykseen liitteenä olevasta ehdotuksesta päätelmiksi.
2. Pysyvien edustajien komitea päätti lisäksi, että päätelmien hyväksyminen toteutetaan kirjallisella menettelyllä.

Väestönkehityksen haasteet – tulevat toimet

Ehdotus neuvoston päätelmiksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

TOTEAA seuraavaa:

1. Strategisen ohjelman 2019–2024 mukaan pitkän aikavälin kestävän ja osallistavan kasvun perustaa on uudistettava ja yhteenkuuluvuuden tunnetta EU:ssa on lujitettava. Tämä edellyttää talouksien lähentymistä ylöspäin ja erilaisten haasteiden, kuten väestörakenteen muutoksen, käsittelyä.
2. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari toimii ohjenuorana tehokkaiden työllisyys- ja sosiaalipoliittisten tulosten saavuttamiselle pyrittäessä sosiaalisesti reiluun ja oikeudenmukaiseen siirtymiseen ilmastoneutraaliuteen, digitalisaatioon ja väestörakenteen muutokseen.
3. Covid-19-pandemian puhkeaminen ja leviäminen on ennennäkemätön maailmanlaajuinen haaste, joka vaikuttaa eri tavoin yhteiskuntiemme, talouksiemme, työmarkkinoidemme, sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmiemme, perheidemme budjettien ja kansalaistemme arkielämän eri osa-alueisiin ja joka saattaa aiheuttaa uusia väestönkehitykseen liittyviä haasteita.
4. Ilmaston, teknologian ja väestörakenteen muutokset vaikuttavat yhteiskuntiimme ja elämäntapaamme ja muuttavat niitä¹. Koska kestävä kehitys ja osallistava talouskasvu edellyttävät inhimillistä pääomaa ja uusia innovatiivisia ratkaisuja, kaikissa jäsenvaltioissa on tuettava väestön uusiutumista, jolla olisi oltava EU:n tasolla sama painoarvo kuin ilmastoneutraaliudella ja digitalisaatiolla. Sitä olisi ennakoitava ja se olisi otettava huomioon horisontaalisesti kaikissa tulevilla komission aloitteilla.

¹ Poliittiset suuntaviivat seuraavalle Euroopan komissiolle 2019–2024.

5. EU:n sisäinen työvoiman liikkuvuus on vuorovaikutuksessa väestörakenteen muutoksen kanssa niin, että joillakin alueilla väestöpaineet helpottuvat, kun taas toisilla alueilla tilanne huononee. Työntekijöiden vapaa liikkuvuus on ja sen tulisi olla yksi unionin perusvapauksista. Vaikka tämä perusvapaus on helpottanut työvoiman liikkuvuutta EU:n sisällä, se on myös johtanut erilaisiin ilmiöihin unionin eri alueilla: aivovuoto, aivotuonti, käänteinen aivovuoto, aivokierto ja väestön yleinen väheneminen. On tärkeää tarjota kehityksessä jälkeen jääneille alueille olosuhteet, jotka tekevät niistä elinvoimaisempia ja houkuttelevampia ja edistävät siten niiden kestävästä kehitystä.
6. Maailmanlaajuisen covid-19-pandemian aikana työntekijöiden vapaa liikkuvuus olisi säilytettävä kaikilta osin samalla kun toteutetaan kaikki tarvittavat toimenpiteet viruksen leviämisen estämiseksi ja haavoittuvassa asemassa olevien työntekijöiden oikeuksien ja terveyden suojelemiseksi.
7. Vuosina 2023–2060 Euroopan työvoiman (20–64-vuotiaat) ennustetaan vähenevän 8,2 prosentilla (noin 19 miljoonaa ihmistä). Tämän harvennevan työikäisen väestön pitäisi pystyä tarjoamaan eläkkeet ja terveydenhuoltopalvelut nopeasti kasvavalle eläkeläisväestölle, mikä asettaa haasteita eläkejärjestelmien kestävyydelle ja riittävyydelle². Talouskasvun ylläpitämiseksi on tärkeää investoida osaamiseen tuottavuuden kasvun edistämiseksi ja hyödyntää käytettävissä olevaa työvoimaa täysimittaisesti integroimalla siihen naisia ja tällä hetkellä aliedustettuja ryhmiä, erityisesti nuoria, ikääntyneitä ja vammaisia henkilöitä, sekä harkita tarkoituksenmukaisissa tapauksissa laillista maahanmuuttoa, joka tasoittaisi työikäisen väestön vähenemistä, kunnioittaen samalla kansallista toimivaltaa.

² Euroopan parlamentin yksityiskohtainen selvitys "Demographic outlook for the European Union 2019".

8. EU:n väestönkehitys osoittaa selvästi väestön ikääntymisen, sillä syntyvyysluvut alittavat joskus huomattavasti väestön uusiutumisluvun, joka on 2.1³. Lähes viidennes (19,7 prosenttia) EU:n kokonaisväestöstä on yli 65-vuotiaita, ja vuoteen 2050 mennessä tämän väestöryhmän odotetaan olevan 28,5 prosenttia kokonaisväestöstä⁴. Huoltosuhde siis kasvaa tasaista vauhtia. Ikääntyvä yhteiskunta tuottaa haasteita, mutta myös mahdollisuuksia taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle ja koko yhteiskunnalle. Sillä voi olla merkittävä rooli työpaikkojen luomisessa ja monien eri alojen toiminnan tukemisessa. Koska elämme pidempään ja terveempinä muun muassa lääketieteen ja julkisen terveydenhuollon, sosiaaliturvan sekä köyhyyden poistamisen edistymisen ansiosta, seniori- ja hoivataloudessa syntyy uusia mahdollisuuksia. Taloudellisen merkityksensä lisäksi "senioritaloutta" tulisi pitää merkinä sosiaalisesta ja kulttuurisesta edistyksestä, ja se tulisi yhdistää ikääntyneiden myönteiseen ja sosiaalisesti osallistavaan identiteettiin Euroopassa. Elinajanodotteen ja elämänlaadun nousua on pidettävä EU:n ydinarvoihin kuuluvan sosiaalisen mallin onnistumisena. Näin ollen väestön ikääntymistä koskeva ensimmäinen tavoite on keskittyä hyvin kohdennettuihin toimiin sekä kattavan ja lämmöllisen terveydenhuollon järjestämiseen läpi elämän, erityisesti kun on kyse huollettavista henkilöistä.
9. Ikääntyneet ovat yhteiskunnalle arvokkaita, ja heidän tulisi näin ollen aktiivisesti osallistua yhteiskuntaan mahdollisimman täysipainoisesti ja elää ihmisarvoista ja mahdollisimman itsenäistä elämää, myös vaikka he olisivat vammaisia henkilöitä. Demografiset suuntaukset, kuten väestön nopea ikääntyminen ja elinajanodotteen kasvu merkitsevät sitä, että terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ja pitkäaikaishoidon tarve sekä terveydenhuolto- ja eläkejärjestelmiin kohdistuvat paineet lisääntyvät Euroopassa. Tämä haaste olisi nähtävä mahdollisuutena kehittää uusia palveluja, uusia työpaikkoja ja uusia yhteistyömuotoja sekä edistää sosiaalista kehitystä. Saatavilla oleva hyvinvointiteknologia ja digitalisaatio voivat auttaa vastaamaan näihin haasteisiin.

³ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle "Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi", 14. tammikuuta 2020.

⁴ "Ageing Europe, Looking at the lives of older people in the EU", vuoden 2019 laitos.

10. Nuorten aktiivinen osallistuminen työmarkkinoille ja yhteiskuntaan on olennaisen tärkeää. Nuoret voivat olla erityisen haavoittuvia, koska he elävät siirtymävaihetta, heillä ei ole ammattikokemusta tai edes perustaitoja, riittävää koulutusta tai kattavaa sosiaaliturvaa, heidän taloudelliset resurssinsa ovat rajalliset tai työolot epävarmat⁵.
11. Lasten kasvattaminen on pitkän aikavälin hanke, ja jotta väestöpolitiikka olisi tehokasta, sen tulee olla luotettavaa ja kestävä. Investoiminen kohtuuhintaiseen ja laadukkaaseen varhaiskasvatukseen voi edistää väestön uusiutumista ja tuottaa merkittäviä myönteisiä vaikutuksia erityisesti sosioekonomisesti heikommassa asemassa oleville lapsille, mikä puolestaan parantaa tulevien työntekijöiden kykyä selviytyä väestörakenteen aiheuttamista haasteista ja saavuttaa parempia sosiaalisia tuloksia koko elämänkaaren ajan.
12. Jäsenvaltioissa, joissa ollaan jäljessä Barcelonan tavoitteista, jotka koskevat korkealaatuisten ja kohtuuhintaisten lastenhoitopalvelujen saatavuutta esikouluikäisille lapsille (90 prosenttia kolmivuotiaista ja sitä vanhemmista alle kouluikäisistä lapsista ja 33 prosenttia alle kolmivuotiaista lapsista lastenhoitopalvelujen piirissä), olisi edelleen pyrittävä pääsemään niihin, jotta voidaan varmistaa ylöspäin suuntautuva lähentyminen.
13. Poliittikkatoimilla olisi luotava olosuhteet, kuten taloudellinen toimintaympäristö, joissa yksilöt ja perheet voivat saada toivomansa määrän lapsia ja nauttia paremmasta elämänlaadusta, elää turvallisesti ja tasapainottaa työ-, perhe- ja hoitovelvoitteet.
14. Vuoden 2019 työ- ja perhe-elämän tasapainottamista koskevan direktiivin tavoitteena on naisten ja miesten yhdenvertaisuus työmarkkinamahdollisuuksien ja työssä kohtelun osalta. Tähän pyritään helpottamalla työ- ja perhe-elämän sekä hoitovelvoitteiden yhteensovittamista niiden työntekijöiden osalta, jotka ovat vanhempia tai omaishoitajia, sekä edistämällä näiden velvoitteiden tasapuolista jakautumista, mikä on myös kirjattu Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteeseen 9.

⁵ Neuvoston suositus, annettu 22 päivänä huhtikuuta 2013, nuorisotakuun perustamisesta (2013/C 120/01).

15. Kaupungistuminen, riittämättömät työllistymismahdollisuudet, alhainen tulotaso ja riittämättömät palvelut aiheuttavat monien maaseutu- ja saaristoalueiden väestön vähenemistä. Tämä voimistaa kaupunkien ja maaseudun välistä kuilua ja lisää tarvetta hyväksyä yhdenmukainen strategia, jolla voitaisiin voimistaa näiden alueiden omaan potentiaaliin perustuvaa kestävä kehitystä.
16. Liikenneyhteyksien parantaminen ja julkisen liikenteen kehittäminen edelleen mahdollistavat ihmisten vapaan liikkuvuuden korjaamalla yhteyksissä olevia puutteita ja siten edistämällä sosiaalista yhteenkuuluvuutta.
17. Väestörakenteen muutos tarjoaa tilaisuuden mukauttaa eläke-, terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoitojärjestelmiä. Aktiivisena ja terveenä ikääntyminen, jota tukevat tehokkaat terveydenhuoltojärjestelmät, joustavat, riittävät ja räätälöidyt hoito- ja hoivamallit, sekä ikääntyvän väestön työllistyvyys ovat olennaisia tärkeitä sosiaaliturva- ja hoitojärjestelmien kestävyden varmistamisessa. Kattavuuden, saatavuuden, riittävyyden ja kestävyden parantaminen on keskeistä sosiaalisen suojelun järjestelmien nykyaikaistamisessa⁶ ja niiden muutosjoustavuuden parantamisessa maailmanlaajuisen covid-19-pandemian kaltaisissa terveys- ja sosiaalijärjestelmien kriiseissä.
18. EU:ssa edetään parhaillaan kohti yhteiskuntia, joissa eletään pidempään, syntyvyys on alempi ja koulutustaso on noussut. Nykytilanteesta ja tulevaa tilannetta koskevista ennusteista voidaan saada kattava, tarkka ja näyttöön perustuva kuva tarkastelemalla muuttoliikettä, syntyvyyttä ja kuolleisuutta koskevia tietoja⁷ sekä koulutustasoa ja todellista osaamistasoa, työvoimaosuutta ja muita sosiodemografisia indikaattoreita. Näyttöön perustuva päätöksenteko edellyttää pätevää, merkityksellistä ja oikea-aikaista tietoa, joka on eritelty sukupuolen ja iän mukaan. Jatkuvasti päivitetty tiedot väestönkehityksestä ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä kaikenikäisten naisten ja miesten erityistarpeista ja mieltymyksistä muodostavat keskeisen välineen väestöpolitiikkojen laatimisessa ja niiden tulosten arvioinnissa.
19. Väestöpolitiikan suunnittelussa tarvitaan ehdottomasti sosiaali-, perhe-, terveys-, työllisyys-, koulutus- ja hoitopalvelujen monialaista koordinoitua ja yhteistyötä, kaikki talouden alat mukaan luettuina ja ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion taloudelliset olosuhteet.

⁶ Yhteinen työllisyysraportti – 6346/20.

⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/population/overview>

20. Onnistuminen edellyttää kaikkien hallintotasojen – kansallisen, alueellisen ja paikallisen – tehokasta koordinoitua ja yhteistyötä yhdessä työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa kaikilla tasoilla,

OTTAA HUOMIOON seuraavaa:

21. Euroopan talous- ja sosiaalikomitean valmistelevalle lausunnolle "Väestönkehityksen haasteet EU:ssa taloudellisten ja kehityserojen valossa" painotetaan, että laadukas, helposti saatavilla oleva ja kohtuuhintainen koulutus, hoito ja tuki (lapsille, vammaisille henkilöille ja ikääntyneille) on keskeistä väestönkehityksen haasteisiin vastaamisessa ja väestönkasvun tukemisessa⁸.
22. Aktiivisen ikääntymisen eurooppalaisen teemavuoden (2012) yhteydessä välitetty viesti, jonka mukaan sukupolvien välinen solidaarisuus kestää väestön ikääntymisen aiheuttaman testin, on yhä ajankohtainen.
23. Neuvoston päätelmissä hyvinvointitaloudesta (2019) korostetaan useita keskeisiä talouksiemme ja yhteiskuntiemme resilienssiin ja tulevaan menestykseen vaikuttavia tekijöitä, joita ovat kaikkien ulottuvilla oleva ja laadukas koulutus, elinikäinen oppiminen, oikeudenmukainen työelämäpolitiikka, riittävät ja kestävät sosiaalisen suojelun järjestelmät, palvelujen saatavuus, digitalisaatio ja muu teknologian kehittyminen,

PYYTÄÄ jäsenvaltioita

24. KEHITTÄMÄÄN ja PÄIVITTÄMÄÄN väestöpolitiikan puitteita, joihin työmarkkinaosapuolet, kansalaisyhteiskunta ja muut asiaankuuluvat sidosryhmät osallistuvat toimivaltuuksiensa mukaisesti;

⁸ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/demographic-challenges-eu-light-economic-and-development-inequalities-exploratory-opinion-request-croatian-presidency>.

25. PUUTTUMAAN nykyiseen ja tulevaan työvoiman tarjonnan ja kysynnän kohtaamattomuuteen, koska digitalisaatio, globalisaatio ja väestörakenteen muutokset muovaavat työmarkkinoiden kysyntää luomalla ja hävittämällä työpaikkoja sekä muuttamalla olemassa olevien työpaikkojen luonnetta, ottaen huomioon väestörakenteen muutosten vaikutukset työmarkkinaprosesseihin, jotta digitalisaation ja globalisaation tuottamia etuja voitaisiin hyödyntää uusien työllistymismahdollisuuksien luomiseksi kaikilla alueilla;
26. KANNUSTAMAAN osaamistason kohottamiseen kohtuuhintaisella, helposti saatavilla olevalla ja osallistavalla laadukkaalla koulutuksella sekä elinikäisen oppimisen avulla, digitaaliset taidot mukaan luettuina, jotta sekä naisten että miesten pääsyä työmarkkinoille voidaan parantaa ja samalla tukea talouskasvua, sosiaalista osallisuutta ja henkilökohtaista kehitystä;
27. KANNUSTAMAAN ja EDISTÄMÄÄN luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan (STEM-tieteet) osaamisen hankkimista motivoiden nuoria, etenkin nuoria naisia, valitsemaan STEM-alojen uran, sekä koulutukseen, tutkimukseen, innovointiin ja tekoälyyn investoimista, jolla voidaan auttaa EU:ta vastaamaan väestökehityshaasteisiin ja parantaa tuottavuutta ja ylläpitää talouskasvua työikäisen väestön vähetessä ja samalla luoda laadukkaita työpaikkoja, jotka vetävät puoleensa lahjakkaita osaajia;
28. LISÄÄMÄÄN tietoisuutta siitä, miten tärkeää on ottaa mukaan työmarkkinoille naiset ja aliedustetut ryhmät, erityisesti nuoret, ikääntyneet työntekijät sekä vammaiset henkilöt; näin parannetaan kaikenikäisten ja kaikkien ryhmien osallistumista työmarkkinoille ja lievennetään väestön ikääntymisen vaikutuksia sosiaalisen suojelun järjestelmien kestävyyyteen sekä edistetään tasa-arvoa;
29. TOTEUTTAMAAN osallistavia sosiaali- ja työvoimapolitiikkoja, jotka perustuvat yhtäläisiin mahdollisuuksiin, erityisesti työ- ja yksityiselämän tasapainottamiseen tähtääviä politiikkoja edistämällä naisten osallistumista työmarkkinoille, sekä naisten että miesten joustavia työjärjestelyjä, helposti saatavilla olevien ja kohtuuhintaisten laadukkaiden lastenhoito- ja pitkäaikaishoitopalvelujen tarjontaa sekä kotitalous- ja hoitovelvoitteiden tasapuolista jakamista naisten ja miesten välillä, jotta vanhemmat tai henkilöt, joilla on hoitovelvoitteita, voivat osallistua työelämään ja yhteiskuntaan;

30. ETENEMÄÄN naisten ja miesten samapalkkaisuusperiaatteen täytäntöönpanossa ja varmistamisessa, jotta sukupuolten väliset työllisyys-, palkka- ja eläke-erot voidaan kuroa umpeen;
31. KANNUSTAMAAN lapsiin investoimista, koska juuri näistä sosiaalisista investoinneista saadaan tulevaisuudessa paras tuotto. Tähän kuuluu pyrkimys katkaista sukupolvesta toiseen jatkuva köyhyyden kierre käyttämällä kohdennettuja investointeja lapsiköyhyyden vähentämiseksi;
32. EDISTÄMÄÄN ja PAINOTTAMAAN asianmukaisia ja koordinoituja politiikkoja, joilla tarjotaan erilaista taloudellista ja muuta tukea perheille, erityisesti lapsiperheille (esimerkiksi palkallinen loma, lapsilisät, asianmukaiset vero- ja etuusjärjestelmät, tuetut asumisratkaisut ja opintotuki), sekä innovatiivisia ratkaisuja;
33. KOROSTAMAAN sukupolvien välisen solidaarisuuden merkitystä, EDISTÄMÄÄN aktiivisena ja terveenä ikääntymistä ja TAKAAMAAN ikääntyvien ja heidän perheidensä tarvitseman tuen saatavuuden, mukaan lukien asuintilojen mukauttaminen, sähköinen terveydenhuolto ja tekoäly, ottaen huomioon niiden vaikutuksen ikääntymisen ja itsenäisyyden menettämisen aiheuttamiin haasteisiin vastaamisessa;
34. LISÄÄMÄÄN väestön tietoisuutta ikääntyneiden oikeuksista itsenäiseen ja ihmisarvoiseen elämään ja heidän itsemääräämisoikeudestaan sekä heidän oikeudestaan sosiaaliseen osallistumiseen, myös nykyisen maailmanlaajuisen covid-19-pandemian kaltaisina kriisiaikoina, edistämällä terveenä ja aktiivisena ikääntymistä, panostamalla sosiaaliseen suojeluun ja kiinnittämällä joka suhteessa huomiota ikääntyneiden myönteiseen kohteluun;
35. VAALIMAAN vammaisten vanhusten oikeuksia varmistamalla heille ihmisarvoiset elinolot ja heidän täysipainoisen osallistumisensa yhteiskuntaelämään sekä TARKASTELEMAAN työkyvyttömyyseläkkeiden ja vanhuuseläkkeiden yhteensopivuutta;
36. KÄSITTELEMAÄN ikääntymisestä johtuvan pitkäaikaishoidon kysynnän kasvusta johtuvia haasteita ja HYÖDYNTÄMÄÄN sen tuottamia mahdollisuuksia sekä TARKASTELEMAAN sitä, miten digitalisaatio ja hyvinvointiteknologia voidaan integroida paremmin hoitopalveluihin niiden saatavuuden ja tarjoamisen parantamiseksi;

37. MÄÄRITTÄMÄÄN alat ja alueet, joilla voidaan tarvita liikenneyhteyksiä parantavia toimenpiteitä, koska liikennepalvelujen puute voi usein merkitä sitä, että laadukkaaseen koulutukseen, kulttuuritarjontaan, työmarkkinoille tai terveydenhuoltopalveluihin ei ole pääsyä;
38. VARMISTAMAAN kansallisten olosuhteiden mukaisesti työsuhteen tyypistä ja kestosta riippumatta kaikille työntekijöille ja vastaavin ehdoin myös itsensätyöllistäjille riittävä sosiaalinen suojelu⁹¹⁰;
39. HARKITSEMAAN tarkoituksenmukaisissa tapauksissa laillista maahanmuuttoa, joka tasoittaisi työikäisen väestön vähenemistä, kunnioittaen samalla kansallista toimivaltaa;

PYYTÄÄ jäsenvaltioita ja Euroopan komissiota niiden toimivallan mukaisesti sekä kansalliset olosuhteet ja työmarkkinaosapuolten rooli ja riippumattomuus huomioon ottaen

40. EDISTÄMÄÄN Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa välttämättömänä askeleena kohti yhtäläisiä mahdollisuuksia ja pääsyä työmarkkinoille, oikeudenmukaisia työoloja sekä sosiaalista suojelua ja osallisuutta;
41. TOTEUTTAMAAN kansallisella ja unionin tasolla näyttöön perustuvia ja tehokkaita politiikkatoimia, joilla vastataan väestörakenteen muutoksesta johtuviin yhteisiin haasteisiin, mukaan lukien korkealaatuisen pitkäaikaishoidon saatavuus ja sosiaalisen suojelun järjestelmien kestävyys ja riittävyys;
42. KÄSITTELEMÄÄN EU:n sisäisen liikkuvuuden epätasapainoa, jotta sosiaalista yhteenkuuluvuutta voitaisiin parantaa ja muuttaa aivovuoto aivokierroksi tai aivotuonniksi, ja JATKAMAAN työvoiman jatkuvaa täydennys- ja uudelleen koulutusta, ottaen huomioon työmarkkinoiden dynaamisen luonteen sekä ympäristön, teknologian ja väestörakenteen muutokset, jotta voidaan puuttua alueellisiin eroihin, maaseudun väestökatoon ja kaupunkeihin liittyviin haasteisiin;

⁹ Neuvoston suositus, annettu 8 päivänä marraskuuta 2019, sosiaalisen suojelun saatavuudesta työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kannalta (2019/C 387/01).

¹⁰ Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari.

43. PARANTAMAAN senioritaloutta koskevaa tietopohjaa ja sen ymmärtämistä ja LISÄÄMÄÄN tietoisuutta senioritalouden merkityksestä ja sen myönteisten kokonaisvaikutusten tarjoamista mahdollisuuksista, joiden olisi perustuttava taloudellisten ja inhimillisten tarpeiden väliseen tasapainoon;
44. EDISTÄMÄÄN innovatiivisia ratkaisuja, jotka helpottavat ikääntyneiden osallistumista yhteiskuntaan ja työmarkkinoille ja tuovat siihen lisäarvoa heidän kykyjensä ja taipumustensa mukaisesti ja jotka kannustavat ja tukevat terveenä ja aktiivisena ikääntymistä kaikissa toimintapolitiikoissa, ja myös EDISTÄMÄÄN ikääntyneiden vammaisten henkilöiden oikeuksia;
45. PARANTAMAAN kohtuuhintaisten, korkealaatuisten ja tarvittaessa integroitujen sosiaali-, perhe-, terveys-, työllisyys-, koulutus-, asumis-, hoito- ja liikennepalvelujen saatavuutta, koska nämä palvelut voivat olla tärkeitä tekijöitä kaupunkien ja maaseudun välisen kuilun kaventamisessa;
46. VAHVISTAMAAN kykyä lieventää maailmanlaajuisen covid-19-pandemian johdosta mahdollisesti syntyviä uusia väestöhaasteita ja VARMISTAMAAN yhteiskunnan selviytymiskyvyn;
47. SEURAAMAAN sietokykyisempään, kestävämpään ja oikeudenmukaisempaan Eurooppaan tähtäävän yhteisen eurooppalaisen etenemissuunnitelman¹¹, jonka tavoitteena on koordinoitu ja osallistava strategia maailmanlaajuisen covid-19-pandemian nykyisestä vaiheesta selviämiseksi, täytäntöönpanon edistymistä, ja LUJITTAMAAN talousstrategioiden koordinoitua, jotta tuotantotoiminta ja työmarkkinoiden toiminta saataisiin elpymään;

PYYTÄÄ Euroopan komissiota

48. KEHITTÄMÄÄN EDELLEEN yhteistä perustaa ja interaktiivisia EU:n laajuisia resursseja oikea-aikaisten, johdonmukaisten, luotettavien, vertailukelpoisten ja helposti saatavilla olevien, sukupuolen ja iän mukaan eriteltujen tietojen hankkimiseksi, jotta väestökehitys voidaan ottaa huomioon, ja TUKEMAAN kansallisia politiikkoja väestökehityksen haasteisiin vastaamiseksi ottaen huomioon väestöennusteet ja väestörakenteen muutosten todetut vaikutukset eurooppalaiseen yhteiskuntaan, mikä on erityisen tärkeää covid-19-pandemian jälkeisen elpymisen kannalta;

¹¹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf

49. LAATIMAAN tarvittaessa jäsenvaltioille, niiden maaseutualueille, saarille ja muille väestökadon pahiten koettelemille alueille tarkoituksenmukainen ja eriytetty, mahdollista kohdennettua EU:n rahoitusta sisältävä strategia, joka on erityisesti suunniteltu houkuttelemaan ihmisiä näille alueille, erityisesti silloin, kun väestökato johtuu riittämättömistä työmahdollisuuksista, palveluista tai liikenneyhteyksistä;
50. VARMISTAMAAN, että kaikkiin politiikkaehdotuksiin ja -aloitteisiin liitetään kattavat väestörakennetta ja alueita koskevat vaikutustenarvioinnit, jotka toteutetaan rinnakkain taloudellisten, ympäristöön liittyvien ja sosiaalisten vaikutustenarviointien kanssa, jotta kehityksessä jälkeen jääneistä alueista tehtäisiin elinvoimaisempia ja houkuttelevampia ja edistettäisiin näin unionin sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta;
51. KÄYNNISTÄMÄÄN kattavan pohdinnan väestön ikääntymisestä ja sen kaikista vaikutuksista, mukaan lukien sen pitkän aikavälin vaikutukset EU:n talouteen ja yhteiskuntaan, minkä jälkeen toteutetaan konkreettisia aloitteita jäsenvaltioiden toimivalta asianmukaisesti huomioon ottaen, tavoitteena muuttaa tämä haaste uusiksi mahdollisuuksiksi ja pyrkiä siten pitkällä aikavälillä varmistamaan talouskasvun ja sosiaalisen suojelun järjestelmien osallistavuus ja kestävyys;
52. EHDOTTAMAAN erillistä pitkäaikaishoidon strategiaa, jolla pyritään lisäämään naisten osallistumista työmarkkinoille, jotta voidaan säilyttää osallistava ja syrjimätön talouskasvu ja lieventää julkiseen talouteen ja sosiaalimenoihin kohdistuvia, yleisemmin väestön ikääntymiseen liittyviä riskejä ja paineita, ottaen huomioon työ- ja perhe-elämän välinen tasapaino;
53. TOIMITTAMAAN kohtuullisessa ajassa eurooppalaista lapsitakuuta koskevan ehdotuksen;
54. EHDOTTAMAAN, että vuosi 2023 nimetään lapsiköyhyyden torjunnan eurooppalaiseksi teemavuodeksi;
55. VARMISTAMAAN, että EU:n rahastojen kautta tehtävillä investoinneilla vaikutetaan tuntuvasti väestökehityksen haasteisiin vastaamiseen kansallisella ja aluetasolla, ottaen huomioon EU:n sisäinen liikkuvuus, määrittäen erityistoimia väestökehityksen välittömimpien vaikutusten lieventämiseksi ja luoden keinoja parhaiden käytäntöjen jakamiseen, niin että asiaankuuluvat sidosryhmät voivat ottaa oppia toistensa kokemuksista;

56. VARMISTAMAAN, että väestökehityksen haasteet otetaan asianmukaisesti huomioon eurooppalaisessa ohjausjaksossa, erityisesti siltä osin, miten ne vaikuttavat talouteen ja sosiaalisen suojelun järjestelmiin, ottaen myös huomioon kunkin jäsenvaltion erityisolosuhteet;

PYYTÄÄ työllisyyskomiteaa ja sosiaalisen suojelun komiteaa

57. PYRKIMÄÄN siihen, että nykyisin käytettyjen indikaattorien pohjalta kehitetään ja päivitetään asianmukaisia, sukupuolen ja iän mukaan eriteltyjä väestöindikaattoreita, ja KEHITTÄMÄÄN tarvittaessa uusia, työmarkkinoihin ja sosioekonomiseen yhteenkuuluvuuteen liittyviä indikaattoreita, tapauksen mukaan yhdessä sellaisten muiden asiaankuuluvien neuvoston valmisteluelinten kanssa, joilla on asiantuntemusta erityisesti talouden ja rahoituksen alalla;
58. KANNUSTAMAAN jäsenvaltioita vaihtamaan väestökehityksen haasteisiin vastaamista koskevia parhaita käytäntöjä, jotka liittyvät työmarkkinoihin ja sosioekonomiseen yhteenkuuluvuuteen;

PYYTÄÄ komissiota ja sosiaalisen suojelun komiteaa

59. TOTEUTTAMAAN tutkimuksen väestökehityksen vaikutuksista eläkkeiden ja pitkäaikaishoidon riittävyyteen.